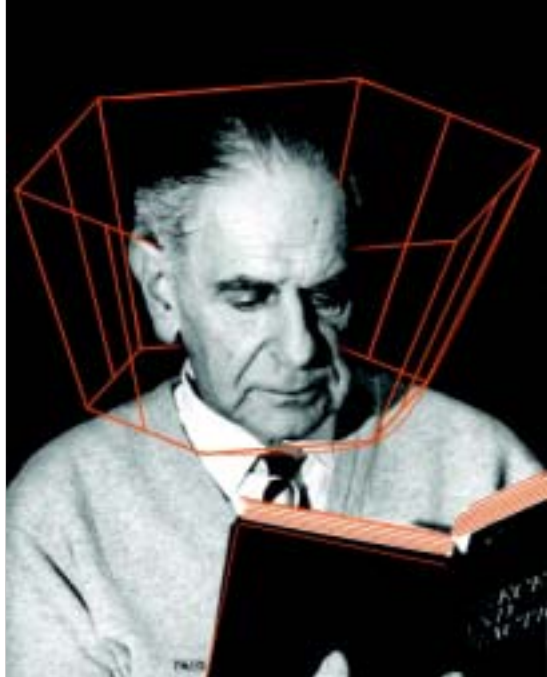

چرا با پوپر مخالفند؟

[ایدا فخری]

«کارل پوپر» در میان مکتب پراران فلسفی شبه فلسفی غرب معاصر، فیلسوف نام آشنایی است. پیوسته در ۲ دهه اخیر، که گمانی در جامعه فرهنگی ما، به دفاع از دیدگاه های اجتماعی و سیاسی وی و با به ترجمه و اقتباس از نظرات او پرداخته اند و رویکردهای نفاذانه او را نه فقط نقل و شرح، بلکه تبلیغ و ترویج کرده اند. نگاه به پوپر از زاویه ای دیگر، کاری است پس پسندیده، چرا که می تواند دیدگاه های گسسته را تبدیل و اصلاح کند و ابعاد دیگری از اندیشه فلسفه و اجتماعی او را که شاید از روی جانبداری ناگفته مانده بود، به اهل دانش و نظر نمایانند. بدین منظور دکتر داوری در کتاب حاضر که به تازگی از سوی مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر به چاپ رسیده است، به نقد و بررسی آنرا و افکار پوپر می پردازد. او در مقدمه مفصلی که در سرآغاز کتابش آورده، صریح و بی تعارف می نویسد: «من نمی گویم که قصد تحقیر اهل نظر را داشته باشم نمی توانم و نباید به خواننده تکویم که به نظر من پوپر در فلسفه مقام چندان بزرگی ندارد. این که او را در زمره بزرگان فلسفه قرار داده اند یک حکم احساساتی و ایدئولوژیک است و شاید حتی تبلیغاتی است و هیچ مبنای استواری ندارد... و من به مجموعه مطول و دراز آنگاه آثار پوپر چیزی که چندان اصالت داشته باشد و بتوان آن را به عنوان گفت زمان پایدار نامید نمی بینم».

دکتر داوری در این کتاب در ۹ فصل به نقد آن و نظریات پوپر می نشیند. ۹ فصلی که چنین عنوان گرفته اند: پوپر و مبانی تاریخ نگاری، آیا تاریخ نگاری و عقل و عقلانیت با هم سازگارند/ استنباط از نوانیسم، نوانیسم و تحلیل فرویدی جامعه، فیلسوفی که بحث از ماهیات را بیهوده می دانست/ جامعه از پوپر جامعه ای با صفات سلبی ای پوپر پوزیتیویست است؟/ زمان و معنی / علم و روش علمی / احسان جمل.

بزرگ فلسفه او است. ۲- به نظر پوپر بازگرداندن قضایا و احکام به مبادی و اصول وجهی ندارد و هر حکمی را باید مستقل در نظر آورد و آن را تصدیق یا تکذیب کرد. ۳- پوپر معتقد است در کارها باید به نتیجه اندیشید و قصد و نیت هر چه باشد اهمیت ندارد. ۴- پوپر هر چه لازم بداند اقول دیگری را با میل و رای خود تفسیر می کند. ۵- پوپر بزرگان فلسفه و فیلسوفان

دلیل مخالفتش را همین نکته می داند. دکتر داوری نقاط ضعف فلسفه پوپر را اجمالاً چنین برمی شمارد: ۱- پوپر قائل به ربط نیست و هیچ چیز را شرط هیچ چیز نمی داند و اگر سببیت قائل باشد نسبت تأثیر و تأثر متین در یکدیگر است و این مشکل بزرگ فلسفه او است. ۲- به نظر پوپر بازگرداندن قضایا و احکام به مبادی و اصول وجهی ندارد و هر حکمی را باید مستقل در نظر آورد و آن را تصدیق یا تکذیب کرد. ۳- پوپر معتقد است در کارها باید به نتیجه اندیشید و قصد و نیت هر چه باشد اهمیت ندارد. ۴- پوپر هر چه لازم بداند اقول دیگری را با میل و رای خود تفسیر می کند. ۵- پوپر بزرگان فلسفه و فیلسوفان

درد امثال پوپر استاد و راهنمای قول و فعل مطلق می شوند. او ۵ عامل را بستر ساز این امر معرفی می کند: اولاً مطالب پوپر مخصوص برای کسانی که با مقدمات علوم آشنایی داشته باشند دشوار نیست. پوپر آسان می نویسد و معمولاً از پرداختن به مطالب عمیق اجتناب می کند. به این جهت دایره تعداد خوانندگان او می تواند وسیعتر باشد. ثانیاً، او فطرت فلسفی را غیر از فطرت عادی نمی داند و فهم در نظرش فهم همگانی است و عقیده دارد که فلسفه را نیز باید با فهم همگانی درک کرد. آثار او هم متناسب با فهم همگانی نوشته شده است. بنابراین عجیب نیست که عده کثیری با او هم آوازی پیدا کنند.

درواقع او در این نقد از طرفداران پوپر می پرسد چرا پوپر؟ و چرا باشلار و توماس کوهن و لاکاتوش و فیویند و چرین فلسفه شان مورد استقبال و توجه قرار گرفت؟

البته در چندسال اخیر پوپر می رود تا در جای شایسته خود قرار گیرد و با نقد و بررسی های انجام شده قضایا اساسی شکل گرفته دربار پوپر معقول تر شود. البته در مقابل نقدهایی که به پوپر می شود نمی توان از نقدهایی که به مجموعه مقاله دیگ، به ناگزیر متونی که در زمان ها و موقعیت های مختلف و با هدف مخاطبانی گوناگون نوشته شده اند، گزرم آمده اند.

متون از لحاظ ارزش علمی یا یکدیگر برای امری نمی کنند و حتی حجم آنها نیز متفاوت است. کتاب تقویمی مجموعه ای از نوشته های کوتاه را شامل می شود که برای شناسایی سازه های علم انسان شناسی گردآمده و از خلال آثار اندیشمندان و مساحت اساسی این رشته طراحی شده اند.

پاره های انسان شناسی

ناصر تقویمی

پاره های انسان شناسی، که مجموعه مقاله ها، گفت و گوهایی دکتر ناصر تقویمی درباره انسان شناسی است، به تازگی روانه بازار نشر شده است. پاره های انسان شناسی در چهار فصل نوشته شده است که هر بخش یک زان خاص را شامل می شود. فصل اول با عنوان پاره ها، یادداشت های کوتاه تقویمی دربار انسان شناسی است و شامل دوم نیز مقالات کوتاه او را شامل می شود. نقد و گفت و گوها نیز به ترتیب در فصل سوم و چهارم جمع آوری شده است. نویسنده که استاد شناسی دانشگاه تهران است تذکر داده که در این کتاب، همچون هر مجموعه مقاله دیگ، به ناگزیر متونی که در زمان ها و موقعیت های مختلف و با هدف مخاطبانی گوناگون نوشته شده اند، گزرم آمده اند.

تلفن گروه اندیشه: ۸۸۹۶۱۲۵۷

آگهی دعوت

موسسه تخصصی زبان آگهی می کند که در حال حاضر به دنبال مدرسین و مترجمین برای تدریس در مراکز آموزشی خود است. شرایط و شرایط استخدامی را در وبسایت ما مشاهده کنید.

www.kartrah.com

آگهی دعوت

موسسه تخصصی زبان آگهی می کند که در حال حاضر به دنبال مدرسین و مترجمین برای تدریس در مراکز آموزشی خود است. شرایط و شرایط استخدامی را در وبسایت ما مشاهده کنید.

www.kartrah.com

کاربران محترم نوت بوک

موسسه تخصصی زبان آگهی می کند که در حال حاضر به دنبال مدرسین و مترجمین برای تدریس در مراکز آموزشی خود است. شرایط و شرایط استخدامی را در وبسایت ما مشاهده کنید.

www.kartrah.com

آگهی فراخوان دوم

موسسه تخصصی زبان آگهی می کند که در حال حاضر به دنبال مدرسین و مترجمین برای تدریس در مراکز آموزشی خود است. شرایط و شرایط استخدامی را در وبسایت ما مشاهده کنید.

www.kartrah.com

آگهی فراخوان ارزیابی پیمانکاران

موسسه تخصصی زبان آگهی می کند که در حال حاضر به دنبال مدرسین و مترجمین برای تدریس در مراکز آموزشی خود است. شرایط و شرایط استخدامی را در وبسایت ما مشاهده کنید.

www.kartrah.com

Vacancy

A reputable Engineering company is looking for Process, Mechanical, Piping, Electrical, Instrumental, Civil, Structural, 3D Administrator and architectural engineers with minimum 10 years (Principal Engineer) and 5 years (Senior Engineer) experiences in basic & detailed design of oil, Gas and petrochemical plants.

Applicants are requested to E-mail their comprehensive resume to: matajaldina@ongc.com for further information.

آگهی مناقصه عمومی

شماره آگهی: ۱۰۲۲

موضوع مناقصه: ...

تاریخ برگزاری: ...

آگهی فراخوان ارزیابی پیمانکاران

موسسه تخصصی زبان آگهی می کند که در حال حاضر به دنبال مدرسین و مترجمین برای تدریس در مراکز آموزشی خود است. شرایط و شرایط استخدامی را در وبسایت ما مشاهده کنید.

www.kartrah.com

آگهی مناقصه عمومی

شماره آگهی: ۱۰۲۲

موضوع مناقصه: ...

تاریخ برگزاری: ...

آگهی مناقصه عمومی

شماره آگهی: ۱۰۲۲

موضوع مناقصه: ...

تاریخ برگزاری: ...

آگهی مناقصه عمومی

شماره آگهی: ۱۰۲۲

موضوع مناقصه: ...

تاریخ برگزاری: ...

آگهی مناقصه عمومی

شماره آگهی: ۱۰۲۲

موضوع مناقصه: ...

تاریخ برگزاری: ...